

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

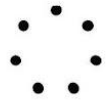
AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A szakmai tanulás iskolai esetei a COVID-19 világjárvány idején: előzmények és változások

Kálmán Orsolya, Eszes Fruzsina, Antoni-Alt Petronella

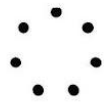
PROBLÉMAFELVETÉS

Kiindulópontok

- a pedagógusok szakmai tanulásának kiemelkedő példái
- veszélyhelyzeti távolléti oktatás
 - megerősödik a pedagógusok közti együttműködés (OECD, 2020)
 - centralizált oktatási rendszerben csökken a központosított irányítás

Kutatási kérdések

- Hogyan alakul az **iskolák, szakmai közösségek tanulása** a távolléti oktatás ideje alatt?
- Miben hoz **újat** és miben épít a **korábbi** szakmai tanulási folyamatokra?
- Milyen eltérő **eredményes mintázatok** jelennek meg az egyes intézményekben?

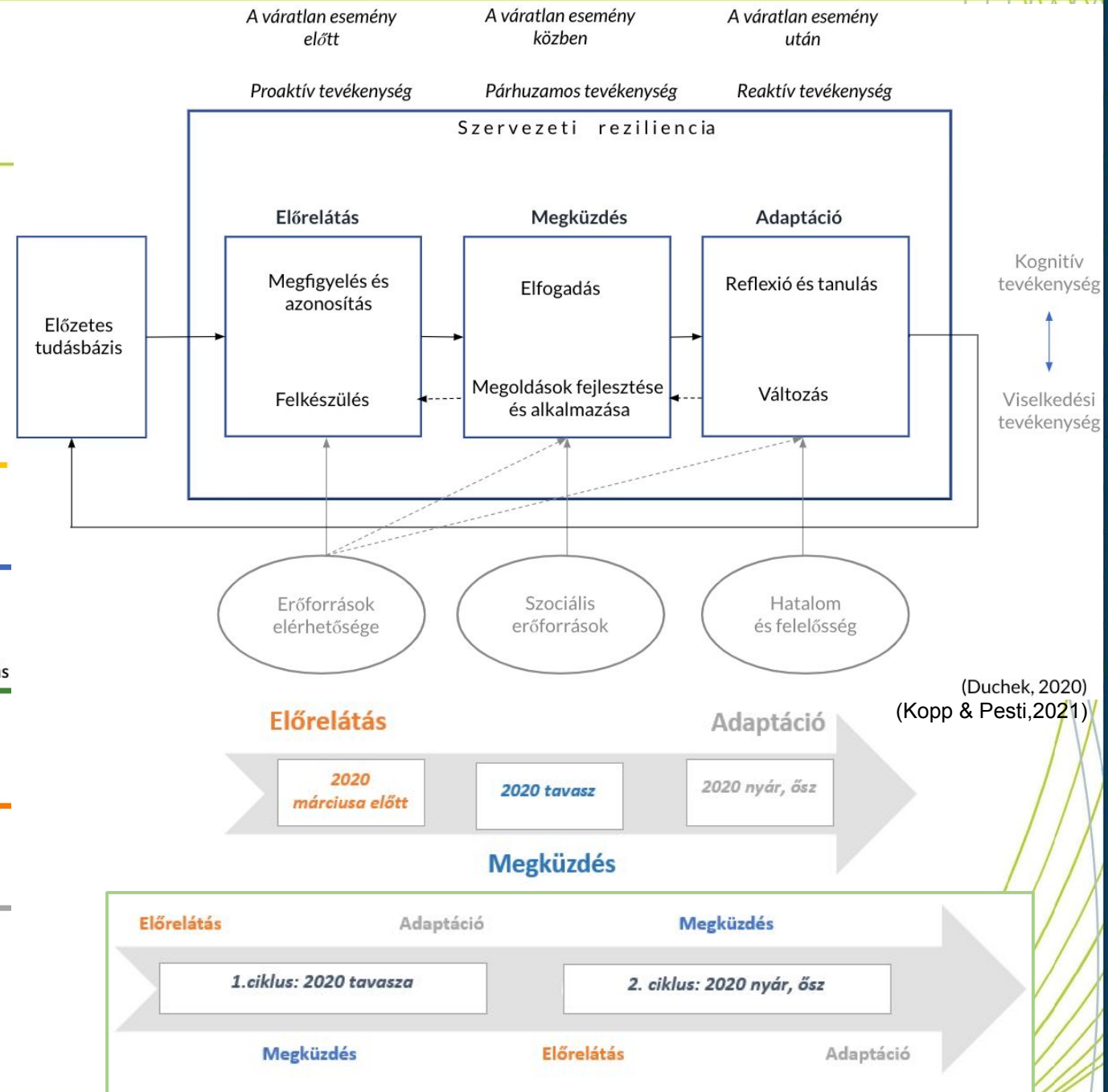
elte | ppk

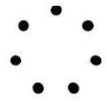
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

ELMÉLETI MODELLEK

(Hargraeves & O'Connor, 2018)

Az iskolák

“A” ISKOLA

Erősségek

- közös értékek, identitás: szakmai kiválóság, együttműködés, innovativitás, tanárképző...
- “főszerep a tanároké”
- szakmai közösségek iskolán belül és azon átnyúlva, “informálisan és szabadon vannak együtt a tanárok”

Gyengeségek

- privilegizáltság, gyenge szabálykövetési képesség
- zártság (belterjesség)
- túlterheltség

“F” ISKOLA

Erősségek

- közös értékek, identitás: tanulóközpontúság, demokrácia, inkluzív szemlélet, közösség, együttműködés, változatosság-rugalmasság, módszertani gazdagság
- főszerep a diákoké
- organikus szerveződés, szakmai közösségek iskolán belül, informális (baráti) kapcsolatok

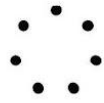
Gyengeségek

- demokratikus működés “lassúsága”
- túlterheltség

Közös jelentés és cél

Együttműködés a diákokkal

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Előzetes tudásbázis 2020 tavaszán

“A” ISKOLA

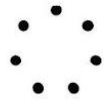
Tudásbázis

- digitális pedagógiai fejlesztések nem állnak a középpontban
- fejlesztésekben, innovációkban való jártasság (módszertani, tartalmi, kompetencia alapú oktatás, tehetséggondozás stb.)
- kollaboratív szakmaiság
 - folytonos szakmai megújulás és reflexió egyéni és közösségi szinten
 - mentori tudás (tanárképzés)
- az iskola tagjainak jóllétével való foglalkozás (elkezdődött)

“F” ISKOLA

Tudásbázis

- digitális pedagógiát alkalmazó pedagógus team (néhány pedagógus)
- diákok erős digitális kompetenciái
- kollaboratív szakmaiság

Előrelátás az első ciklusban

ELŐRELÁTÁS (anticipation)

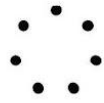
“A” ISKOLA

“F” ISKOLA

1. belső és külső
fejlemények
megfigyelése
2. kritikus fejlemények és
potenciális veszélyek
azonosítása
3. **felkészülés** a váratlan
eseményekre
(Duchek, 2020)

- **állandó készenlét**
 - alulról jövő kezdeményezések “a kísérletezés szinte elvárás”
 - gyors reakcióképesség
 - lehetőségek megragadása
- szakmailag **befelé és kifelé figyelés**

- **tanulásról - tanításról való rugalmas, „alternatív” gondolkodás**
- **egy lépéssel előre gondolkodás**
 - döntéshozatal a zárásról (a kormány bejelentését megelőzően!);
 - felkészülési napot előkészítő „szakértő” team létrehozása

A megküzdési folyamat koordinációja

MEGKÜZDÉS (coping)

“A” ISKOLA

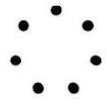
“F” ISKOLA

Krízis közben:

1. **probléma elfogadása**
2. **megoldások kidolgozása - ötletgenerálás és szakmai és kommunikációs, rendszerszintű koordináció**
3. **megvalósítás**
(Duchek, 2020)

- **Távoktatási munkacsoport**
- 7 tag tudatos felülről jövő kiválasztása
 - szakértelem koordinációja (IKT, kommunikáció, szakos lefedettség) és elfogadás megteremtése (széles körben elfogadott személy)
 - igazgató vezetője
- heti online ülések
- **hírlevelek, ajánlások**, több platform

- **felkészülési nap** a tantestületben (hibrid, belső továbbképzésen):
 - konkrét útmutatások, „forgatókönyv” (pl. platform, alapvető szabályok rögzítése)
- **tanulói segítség** (Discord, konzultációk)
- **pszichés támogatás, közösségépítés**
 - online és személyes szabadidős tevékenységek, közös zárt fb csoport
- **kreatív problémamegoldás, hibázás és improvizáció**
 - munkacsoport-értekezleteken jógyakorlatok, mikrotanítások

Adaptáció az első ciklusban

ADAPTÁCIÓ (adaptation)

“A” ISKOLA

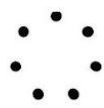
“F” ISKOLA

Krízis után:

1. **reflexió**
2. **tanulás** a tapasztalatokból
3. tanulás más hasonló szervezetektől
4. **mély elemzések**
5. **szervezeti változás** (új normák, értékek, gyakorlatok kialakítása, kulturális átrendeződés)
(Duchek, 2020)

- **Kérdőíves felmérés:** távoktatás, mentális egészség pedagógusok, tanulók, szülők számára, DÖK és Távolléti munkacsoport szervezésében
- **Egyéni tempó** támogatása
- **Diákoktól való tanulás**
- Online szervezeti működés megerősödése

- **Kérdőíves felmérés** a résztvevők (pedagógusok, tanulók, szülők) tapasztalatáról
- **közös visszatekintés és reflexió:** a kérdőív kiértékelése, szabályok vitája, módosítása
- **intézményi bevált jó-gyakorlatok** rögzítése, terjesztése (szervezetten belül), **beépítése, kipróbálás és továbbfejlesztés ösztönzése**
- belső kapcsolatok erősítése: közös programok, beszélgetések

2. ciklus összefoglalása 2020 őszén

	"A" ISKOLA	"F" ISKOLA
ELŐZETES TUDÁSBÁZIS ÉS ELŐRELÁTÁS	<ul style="list-style-type: none"> • kollektív vizsgálódás: gyerekek, pedagógusok, szülők; kutatási beszámoló • egyénileg képzésekre jártak nyáron • távolléti oktatás iskolai szabályzata 	<ul style="list-style-type: none"> • kollektív vizsgálódás: gyerekek, pedagógusok, szülők • szakmai viták, közös döntések (hiányzások rögzítése, kamerahasználat, stb.)
MEGKÜZDÉS	<ul style="list-style-type: none"> • felerősödik a szabályozottság • távoktatási munkacsoport munkája folytatódik <ul style="list-style-type: none"> ○ de az igazgató taggá válik, új tagok • jóllét támogatása <ul style="list-style-type: none"> ○ diákoknál játékok, speciális tevékenységek ○ tanároknál Szabadegyetem 	<ul style="list-style-type: none"> • szabályok, keretek felidézése
ADAPTÁCIÓ	<ul style="list-style-type: none"> • gyerekek, tanárok jólléte • aktivitást, tevékenykedtetés, differenciált egyéni munka megerősítése 	<ul style="list-style-type: none"> • digitális pedagógiai eszköztár rutinszerű alkalmazása

Kollaboratív vizsgálódás

Kollaboratív vizsgálódás

2.

Kollektív hatékonyság

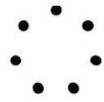
4.

Kollektív felelősség

3.

6.

Kölcsönös párbeszéd

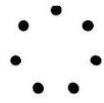
KONKLÚZIÓ

Reziliens szervezet tanulása felől

- **Előzetes tudásbázis** kapcsán meghatározó az együttműködő szakmaiság, a digitális szakértelem kevésbé
- **Megküzdés:**
 - rugalmasság és szabályozottság -> egyensúly
- Megküzdés és adaptáció kapcsán felerősödik a **jóllét támogatása**
- A tanulás és adaptáció **eltérő dinamikája**

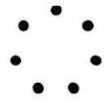
Kollaboratív szakmaiság felől

- kollaboratív vizsgálódás felerősödése, plusz további eltérő sajátosságok (kollektív felelősség és hatékonyság, kölcsönös párbeszéd)
- diákok és szülők

DILEMMÁK ÉS A KUTATÁS KORLÁTAI

- Esettanulmány - online terepmunka
- Szakértői minta sajátossága
 - tudásmegosztásban, innovációban jártas intézmények
- Eltérő helyzetű iskolák - innovációra való ráutaltság:
 - magas presztízsű, évtizedes hagyományokkal rendelkező intézmények,
 - diáklétszám stabilizálás,
 - "családi vállalkozás"
- Fenntartói különbségek:
 - eltérő elvárások a vezetőkkel szemben
 - fenntartó és a vezető kapcsolata

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

REFERENCIÁK

OECD. (2020). Education responses to covid-19 Embracing digital learning and online collaboration. *Covid-19: Global action, 1–3*.

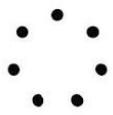
<http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/education-responses-to-covid-19-embracing-digital-learning-and-online-collaboration-d75eb0e8/>

Duchek, S. (2017). Organizational resilience: a capability-based conceptualization. *Business Research, 2020*(13), 215-246. <https://doi.org/10.1007/s40685-019-0085-7>

Hargreaves, A. & O'Connor, M.T. (2018) Collaborative professionalism: when teaching together means learning for all, Thousand Oaks: Corwin Press/Sage Publications.

Kopp, E. & Pesti, Cs. (2021). Organizational Learning and Resilience in Hungarian Schools During Covid-19 Distance Education (publikálás alatt).

Erika Kopp, Csilla Pesti, Ei Phyu Chaw ORGANIZATIONAL CHANGE PROCESSES IN SCHOOLS: DIGITAL EDUCATION DURING COVID-19. in: Tanuló társadalom. Oktatáskutatás járvány idején. Hucer 2021. május 27-28.

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

Köszönjük a figyelmet!

Kálmán Orsolya

e-mail: kalman.orsolya@ppk.elte.hu

Eszes Fruzsina

e-mail: eszes.fruzsina@ppk.elte.hu

Antoni-Alt Petronella

e-mail: ap.altpetronella@gmail.com

